

BRUIXES

Bruixes, bruixots, endevinaires, màgics... paraules que poden semblar sinònimes a la majoria de la gent, paraules que fem servir continuament i sense parar. Aquesta noia és una bruixa! Això és màgic!. Però no és exactament la mateixa cosa una bruixa que un endevinaire o un màgic, i durant la Renaixença estava molt clar que no era la mateixa cosa.

Mentre que els endevinaires es limitaven a les prediccions pels medis que fossin, els màgics practicaven la màgia, blanca, inmersa dins les lleis jueu-cristianes. Ambdós pensen o imaginem els poders ocults com a forces oposades del bé i del mal. Àngels o dimonis.

Les bruixes i els bruixots no estaven dins d'aquelles lleis, i practicaven la màgia anomenada "goetia" o bé negre. Era la màgia prohibida, en oposició a la màgia blanca o permesa.

Quins eren els límits entre ambdues màgies no quedava prou clar, i així la Santa Inquisició, aquesta organització tan pintoresca que va sorgir aquells temps, es va aprofitar d'aquesta ambigüitat per a poder cremar a qui li interessava fer desaparèixer.

Podríem dir que la màgia depenia dels àngels, era permesa i era blanca. Els embuixaments, les obres de les bruixes, eren prohibits, era la màgia del dimoni, era la màgia negra.

Ara passa això? Semble que quan parlem de bruixes, de màgics, d'endevinaires, parlem de rars especímens del passat. Quan parlem de la Inquisició, parlen d'una absurda i cruel organització que ja no pot existir. I, si ens hi fixem bé, veurem que els màgics i les bruixes ens envolten cada instant de les nostres vides. Que quan llegim l'horòscop del diari (realment una infàmia cultural), en el fons ens el creiem una mica, i si ens diu que avui coneixem una persona interessant per exemple, ens fixem més amb totes les persones que ens envolten. Que no existeix l'Inquisició, però amb altres noms es segueix torturant en nom de les idees, i no cal anar gaire lluny en el temps ni en l'espai per a copsar-ho. Que els endevinaires ja estan tots desapareguts del món racional, però si ens trobem amb un lector de Tarot, li demanem (mig rient, mig amb por) si ens tiraria les cartes, si ens llegiria la mà, si ens faria la carta astral.

Els símbols? Ens fa riure pensar amb els antics símbols màgics, aquells ídols pagans amb la cara de pocs amics, els amulets de la sort. I és d'una manera silenciosa que els símbols ens estan encara activant. A ningú se li ocurriria pensar que la creu és un símbol tan màgic com un ídol dels negres de l'Àfrica, i riem quan pensem en les dances tribals i les dels bruixots de torn quan intenten (i aconsegueixen) curar algun malalt. No és molt diferent que fer-se el senyal de la creu. Només varià el destinatari de la instància. Un Déu o un altre.

Hi ha una història bonica al voltant d'això. En un cementiri nordamericà, hi havien enterrades de costat dues persones. Un nordamericà i un japonès, ambdós morts joves.

Un dia van coincidir les dues vídues davant les tombes. La senyora americana portava un pomot de flors que va depositar davant del níxol. La dona japonesa portava una taceta d'arròs cuit. La senyora americana no va poder evitar un somriure de superioritat al veure com la noia japonesa posaba el menjar davant la tomba.

Però que es pensa que el seu marit s'aixecarà de la tomba per a menjar-se aquest arròs? La japonesa la va mirar i li va contestar

Si, n'estic ben segura. Ho farà en el mateix moment en que el seu marit s'aixequi de la seva tomba per a olorar les flors que li ha portat vosté.

Els símbols són diferents però vius encara. Els endevinaires també. La màgia existeix, les coses que escapen a la raó són probablement les més raonables de totes.

I, recordem-ho bé, les bruixes existeixen també. No van vestides de parracs i volen amb escombres, però existeixen. Les podem trobar pel carrer, amb texans i samarreta, amb ulleres de "marca". I uns quans d'entre els mortals les podran fins i tot reconèixer, quan puguin veure aquell estrany destell en el seus ulls, quan sentin la seva rara presència. Si una bruixa és a la vora nostra, ho notarem si ens fixem una mica i, sobretot, si acceptem que pot ser així.

Arian Botey

NINA HAGEN: PRIMAVERA A BARCELONA

Va apareixer amb el cabell recollit en una llarga cúa, amb faldilla curta de cuir, amb mitges negres de cuir, amb quatre músics americans, dos d'ells negres, i amb la seva veu de poders il·limitats. La primera sentència de la primera cançó ("se que algún dia es produirà un miracle"), està en la línia de la seva suposta inspiració religiosa, de la que tant parla a entrevistes i rodes de premsa. Inspiració religiosa que, contra el que s'ha dit a alguns mitjans de comunicació, no afecta el més mínim la música que Nina Hagen interpreta en directe. No es pot parlar d'excès de teatralitat ni de voler crear-se una imatge especial que dissimuli una música poc consistent. Amb la formació completament nova que responia al nom de No Problem Orchestra, la cantant alemanya es va limitar a cantar... però com!

Començà el concert amb "Zarah", tema fort del darrer LP, per continuar amb el primer èxit de la seva carrera: una versió del "White punks on dope" dels Tubes que ella anomena "TV-Glozer". Es començava a veure que la veu prodigiosa dels discs era perfectament traslladable al directe. Sonava igual de potent i vigorosa, però valia la pena contemplar-la acompanyada d'un variadíssim joc de gestos i moviments. Els que l'havien conegut a través de la pel·lícula "Cha-Cha", però ja estaven al corrent.

La llengua infinita, la paranoia que li feia estirar-se de la cúa, els llavis més voluminosos del rock esceptuant els de Mick Jagger, eren els vehicles conductors d'un concert on s'alternaven múltiples estils. Reggae i música disc tenien el contrapunt en els temes de la primera època, els més contundents. Precisament, el moment màgic que tenen tots els concerts es produí en un d'aquests temes. Tres focus de llum blanca il·luminaven la silueta de la cantant al contrallum. Ella li cantava al seu amic el músic holandès Hermann Brood: "A Hermann se li posen blaves les pilotes / es diu a sí mateix: merda, el únic que em faltava / mira: la pared s'inclina / obrin, obrin, és la poli-

